

JORNADES D'EDUCACIÓ DE MENORCA EL 20 DE SETEMBRE

POTÈNCIA DE GENERALITZAR BÉ L'ETAPA 0-3 ANYS

Pilar Benejam, Pere Alzina, Anselm Barber i Nel Martí

Grup de Recerca en Educació- Menorca Edu 21

El procés lent però ferm de generalitzar l'etapa 0-3 a una gran majoria d'infants constitueix una de les «revolucions» educatives que més potència les capacitats dels menorquins dels darrers temps. La qualitat de la bona estimulació, l'assentament de bases substancials de la personalitat i una bona sociabilitat tenen conseqüències que posaran aquestes generacions en nivells de partida sòlids. En sortiran beneficiats tant l'equilibri d'aptituds i actituds com la capacitat intel·lectual. Sempre que després no es malmetin per excessos en processos degradants (per exemple ja s'ha constatat que una exposició substitutòria i negativa al pantellisme o a situacions de pobresa redueixen els efectes beneficiosos).

El que segueix és una anàlisi sobre exemples de bones pràctiques d'avui a Menorca, que podreu trobar a la pàgina on les hem guardades (<https://educaciomenorca.org/experiencies-innovadores-actuals/>).

Allò que anomenem innovació en educació no tenen per què ser propostes vistoses, llampants o trencadores. Moltes vegades allò innovador són noves mirades sorgides de reflexions asserenades sobre aspectes quotidians.

Les escoles d'educació infantil ens han compartit algunes experiències que estan referides a quatre conceptes fonamentals en aquesta etapa educativa:

- Establir moments d'interacció individuals de qualitat.
- Fomentar les relacions socials.
- El valor de l'espai educatiu més enllà de l'aula.
- La importància dels llibres i dels contes en aquesta etapa.

Aquests conceptes no els podem donar per «superats» o per assolits. Sempre hi ha molt per fer si ens exigim temps per reflexionar. La reflexió sobre l'acció és el temps més profitós en el quefer de les escoles. Gran part de la resta és superflu.

Allò quotidià, allò que fem cada dia, allò que anomenem rutines són estructura que permet integrar el temps en la perso-

“
Un aspecte que no convé oblidar és la importància dels llibres, del relat, de les històries, dels contes»

nalitat. Ordenar el temps, en fillets petits, implica fer-los previsible el que succeirà. Que puguin preveure en funció d'uns indicadors que es repeteixen els proporciona seguretat i confiança i açò fa que l'energia que inverteixen en aprenentatge tenguin més efectes.

Des de l'escola i des de la família hem de ser capaços de tenir en compte aquests moments i dotar-los de significat. El canvi de bolquers pot semblar quelcom intranscendent. Tots hem après a canviar-los en un tres i no res. Possiblement no és la millor estratègia. El canvi de bolquer és una activitat que ens permet interaccionar positivament amb cada fillet i filleta, dedicant-hi temps, que és, precisament, el que ells desitgen per la interacció que es genera.

Vegeu les experiències sobre el canvi de bolquers de les escoletes infantils de Sa Galera i Es Busquerets i us n'adonareu de la importància.

Un altre moment que podem passar per

alt és el dinar. Aquesta situació incorpora el vessant social. Dinam junts, amb l'ajuda i el suport de les educadores i aprofitam l'ocasió per fomentar les relacions i establir rutines adients.

Paral·lelament també és important fomentar les relacions més enllà de l'aula de referència i de l'educadora d'un grup per eixamplar l'àmbit de relacions amb altres grups i altres educadores. Vegeu les experiències sobre el dinar de l'EI Francesc de Borja Moll i els grups internivells de l'EI Es Mussol, ambdues de Ciutadella.

Tot l'espai educa. No només l'aula s'ha d'acomodar a les necessitats dels fillets i de les filletes. Tots els espais d'un centre educatiu i molts del seu voltant esdevenen espais per aprendre. Aprenere i jugar, jugar i aprendre. Tot l'espai educatiu del centre esdevé espai estimulator. Vegeu l'experiència de l'EI Sant Climent de Maó.

Un darrer aspecte que no convé oblidar és la importància dels llibres, del relat, de les històries, dels contes. Algú diu que allò d'explicar contes un poc abans d'anar a dormir ja ha passat de moda. Ni de prop. Encara és més necessari que mai. El relat es troba a la base del nostre pensament. Pensam en forma d'història. Contar-los històries i comparar-les estructura la forma de concebre. Vegeu l'experiència de l'EI Es Mussol de Ciutadella.

EL RAYO VERDE ATERRADOR

Amaya Michelena
Periodista

Vivimos tiempos en los que nadie quiere estar en su casa, todo el mundo aborrece la soledad y, además, hay que hacerlo todo con mucha agitación, ruido y molestias. Me temo que son efectos colaterales de los meses de encierro de la pandemia. Está de moda el mogollón. Convocan una carrera popular y en un momento se apuntan dos mil personas; intentas recorrer con calma las carreteras secundarias de la Isla y te topas con cientos de ciclistas; encontrar una silla vacía en una terraza del centro es misión imposible y si pretendes ir a la playa, olvídate. Pero nada como los conciertos. Siempre han sido ruidosos, pero ahora es la locura. Hasta los niños se apuntan, aunque haya que pagar dinerales. No es otra cosa que negocio, masivo, enloquecedor, pero nadie quiere quedarse fuera. En Almería han montado un recinto para

“
Encontrar una silla vacía en una terraza del centro es misión imposible y si pretendes ir a la playa, olvídate»

ofrecer conciertos y se han llevado una desagradable sorpresa. Resulta que el lugar está al lado de la Estación Experimental de Zonas Áridas del Consejo Superior de Investigaciones Científicas, una reserva de animales salvajes donde se protege de la extinción a ungulados procedentes del Sáhara. En estas semanas tienen su época de cría y los veterinarios ya habían advertido que el ruido de la música a todo volumen y la agitación que provocan miles de asistentes a los eventos podrían tener consecuencias fatales para los ejemplares. Por desgracia, así ha sido. Cuatro gacelas, dos de ellas recién nacidas y una a punto de parir, además de un arruí también en proceso de gestación, murieron víctimas del estrés extremo al que fueron sometidas. No sé si son bichos excesivamente sensibles, pero seguro que a los humanos todo eso tampoco nos beneficia en nada.

LA HEMEROTECA

1974
HACE 50 AÑOS

- Problemàtica del creciment de Menorca i su estudió.
- Naufragio de un yate junto a na Macaret.
- Exámenes de grado no tan catastróficos. Sólo suspendieron más de un setenta por cien.
- Jornada folklórica en San Cristóbal.
- Concierto de órgano del maestro P. José M^o Parreño Ra-

Portada del diario «Menorca» de día 10 de julio de 2023.

- meta en Santa María.
- El Bon Temps gana la primera regata del Trofeo Frigo.

1999
HACE 25 AÑOS

- El PSM pone en jaque el pacto de gobierno entre UM y la izquierda.
- El gobierno de Ciutadella rechaza el proyecto de «Gran Port».
- Nova junta de caixers de

- Sant Joan.
- Acuerdo para la compra de Cala Mitjana.
- El alcalde de Maó anuncia a Martín Escudero que el PSOE votará a favor del topónimo «Maó».

2023
HACE 1 AÑO

- La OSP de Madrid sigue generando déficit pese a la elevada ocupación.

- Es Migjorn, espectacular. La Banda i Binigaus Band triomfen davant més de 3.000 persones.
- Marga Prohens prescinde de las consellerías de Fondos Europeos y Medio Ambiente.
- El abandono escolar alcanza la tasa más baja en una década, un 5,4 por ciento.
- Ciutadella comparteix amb Sorrento s'Any de sa desgràcia.
- La sensació tèrmica en la Isla llega a 41 grados.
- 'Platoon' gana por tercera vez la 52 Super Series Menorca.